

แผ่นดินไหว

เป็นปรากฏการณ์การสั่นสะเทือนหรือเขย่าของพื้นผิวโลก เพื่อปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุล ซึ่งแผ่นดินไหวสามารถก่อให้เกิดความเสียหายและภัยพิบัติต่อบ้านเมือง ที่อยู่อาศัย สิ่งมีชีวิต ส่วนสาเหตุของการเกิดแผ่นดินไหวนั้นส่วนใหญ่เกิดจากธรรมชาติ โดยแผ่นดินไหวบางลักษณะสามารถเกิดจากการกระทำของมนุษย์ได้ แต่มีความรุนแรงน้อยกว่าที่เกิดขึ้นเองจากธรรมชาติ นักธรณีวิทยาประมาณกันว่าในวันหนึ่ง ๆ จะเกิดแผ่นดินไหวประมาณ ๑,๐๐๐ ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแผ่นดินไหวที่มีการสั่นสะเทือนเพียงเบา ๆ เท่านั้น คนทั่วไปไม่รู้สึกรู้หา

แผ่นดินไหวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก (แนวระหว่างรอยต่อธรณีภาค) ทำให้เกิดการเคลื่อนตัวของชั้นหินขนาดใหญ่เลื่อน เคลื่อนที่ หรือแตกหักและเกิดการโอนถ่ายพลังงานศักย์ ผ่านในชั้นหินที่อยู่ติดกัน พลังงานศักย์นี้อยู่ในรูปคลื่นไหวสะเทือน จุดศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหว (focus) มักเกิดตามรอยเลื่อน อยู่ในระดับความลึกต่าง ๆ ของผิวโลก เท่าที่เคียวัดได้ลึกสุดอยู่ในชั้นแมนเทิล

ส่วนจุดที่อยู่ในระดับสูงกว่า ณ ตำแหน่งผิวโลก เรียกว่า "จุดเหนือศูนย์เกิดแผ่นดินไหว" (epicenter) การสั่นสะเทือนหรือแผ่นดินไหวนี้จะถูกบันทึกด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า ไซสโมกราฟ โดยการศึกษาเรื่องแผ่นดินไหวและคลื่นสั่นสะเทือนที่ถูกส่งออกมา จะเรียกว่า "วิทยาแผ่นดินไหว"

มาตราริกเตอร์

ขนาดและความสัมพันธ์ของขนาดโดยประมาณกับความสั่นสะเทือนใกล้ศูนย์กลาง

ริกเตอร์	ความรุนแรง	ลักษณะที่ปรากฏ
๑ - ๒.๙	เล็กน้อย	ผู้คนเริ่มรู้สึกถึงการมาของคลื่น มีอาการเวียนเพียงเล็กน้อยในบางคน
๓ - ๓.๙	เล็กน้อย	ผู้คนที่อยู่ในอาคารรู้สึกเหมือนมีอะไรมาเขย่าอาคารให้สั่นสะเทือน
๔ - ๔.๙	ปานกลาง	ผู้ที่อาศัยอยู่ทั้งภายในอาคาร และนอกอาคาร รู้สึกถึงการสั่นสะเทือน วัตถุห้อยแขวนแกว่งไกว
๕ - ๕.๙	รุนแรง	เครื่องเรือน และวัตถุมีการเคลื่อนที่
๖ - ๖.๙	รุนแรงมาก	อาคารเริ่มเสียหาย พังทลาย
๗.๐ ขึ้นไป	รุนแรงมากมาก	เกิดการสั่นสะเทือนอย่างมากมาย ส่งผลทำให้อาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เสียหายอย่างรุนแรง แผ่นดินแยก วัตถุบนพื้นถูกเหวี่ยงกระเด็น

สิบวิธีเพื่อความปลอดภัยยามแผ่นดินไหว

- ๑) เกือบทุกคนที่ "มุดและหาที่กำบัง" เมื่ออาคารถล่มถูกทับอัดจนตายคนที่เข้าไปอยู่ใต้สิ่งของ อาทิ โต๊ะหรือรถยนต์ถูกอัดทับ
- ๒) แมว หมา และเด็กทารก โดยธรรมชาติมักจะขดตัวในท่าเหมือนอยู่ในครรภ์มารดา คุณควรทำเช่นกันในกรณีแผ่นดินไหว มันเป็นสัญชาตญาณเพื่อความปลอดภัย/รักษาชีวิต คุณสามารถมีชีวิตรอดในช่องว่างที่เล็กกว่า ไปอยู่ข้างๆ สิ่งของ ข้างเก้าอี้โซฟา ข้างของหนักๆ ชั้นใหญ่ๆ ที่จะบีบแบนไปบ้างแต่ยัง เหลือที่ว่างข้างๆ มันไว้
- ๓) อาคารไม้เป็นสิ่งก่อสร้างที่ปลอดภัยที่สุดที่จะอยู่ภายในขณะแผ่นดินไหว ไม้มีความยืดหยุ่นและเคลื่อน ตัวตามแรงของแผ่นดินไหว ถ้าอาคารไม้จะถล่มจะเกิดช่องว่างขนาดใหญ่เพื่อช่วยชีวิต และอาคารไม้ยังมีน้ำหนักที่เบาหลายที่เป็นอันตรายน้อยกว่าอาคารอิฐจะแตกพังเป็นก้อนอิฐมากมาย ก้อนอิฐเหล่านี้เป็น

สาเหตุของการบาดเจ็บจะทับบอดร่างกายน้อยกว่าแผ่นคอนกรีต

๔) หากคุณกำลังนอนอยู่บนเตียงตอนกลางคืนและเกิดแผ่นดินไหวเพียงกึ่งถึงลงจากเตียงช่องว่างที่ปลอดภัยจะเกิดรอบๆเตียง

โรงแรมจะสามารถเพิ่มอัตราผู้รอดชีวิตจากแผ่นดินไหวได้ โดยเพียงติดป้ายหลังประตูในทุกห้องพักบอกให้ผู้เข้าพักนอนราบกับพื้นข้างๆ ฝาเตียงระหว่างแผ่นดินไหว

๕) หากมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นและคุณไม่สามารถหนีออกมาง่ายๆทางประตูหรือหน้าต่างก็ให้อนอนราบและ ขดตัวในท่าทารกในครรภ์ ข้างๆเก้าอี้โซฟาหรือเก้าอี้ตัวใหญ่ๆ

๖) เกือบทุกคนที่อยู่ตรงช่องประตูตอนตีกล่มไม่รอด เพราะอะไรหากคุณยืนอยู่ตรงช่องประตูและวาง กบประตูล้มไปข้างหน้าหรือข้างหลัง คุณจะโดนเพดานด้านบนตกลงมาทับบ หากวางกบประตูล้มออกด้านข้าง คุณจะถูกดัดเป็นสองท่อนโดยช่องประตูไม่ว่ากรณีไหน คุณไม่รอดทั้งนั้น!

๗) อย่าใช้บันไดเด็ดขาด บันไดมี "ช่วงการเคลื่อนตัว" ที่แตกต่างกันไป (บันไดจะมีการแกว่งแยกจากตัวอาคาร) บันไดและส่วนที่เหลือของตัวอาคารจะชนกระแทกกันอย่างต่อเนื่องจนเกิดปัญหากับโครงสร้างของบันได คนที่อยู่บนบันไดก่อนที่บันไดจะกล่มถูกตัดเป็นชิ้นโดยขั้นบันไดถูกแยกส่วนอย่างน่าสยดสยอง ถึงอาคารจะไม่กล่มก็ควรอยู่ห่างบันไดไว้ บันไดเป็นส่วนของ อาคารที่มีโอกาสสูงทำให้เสียหาย ถึงแม้แผ่นดินไหวจะไม่ได้ทำให้บันไดกล่ม มันอาจกล่มในเวลาต่อมา เมื่อรับน้ำหนักมากเกินไปจากคนที่กำลังหนี มันควรได้รับการตรวจสอบความปลอดภัยเสมอ ถึงแม้ส่วนที่เหลือของอาคารจะไม่ได้รับความเสียหายก็ตาม

๘) ไปอยู่ใกล้กำแพงด้านนอกของอาคารหรือออกจากอาคารถ้าเป็นไปได้

จะเป็นการดีกว่ามากที่จะอยู่ใกล้ส่วนนอกของอาคารมากกว่าจะอยู่ที่ส่วนในของอาคาร คุณยังอยู่ลึกเข้าไปหรือไกลจากบริเวณภายใน นอกของอาคารมากเท่าไร โอกาสที่ทางหนีของคุณจะถูกปิดกั้นยังมีมาก

๙) คนที่อยู่ภายในรถยนต์ถูกทับบอดเมื่อถนนด้านบนตกลงมาเพราะแผ่นดินไหวและทับบอดของพวกเขาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับแผ่นคอนกรีตระหว่างชั้นของถนนหลวงนิมิทซ์ ผู้เคราะห์ร้ายทั้งหมดจากแผ่นดินไหวที่ซานฟรานซิสโกอยู่ในรถของตัวเอง พวกเขาตายทั้งหมด พวกเขาสามารถมีชีวิตรอดได้ง่ายๆ ด้วยการออกจากรถและนั่งหรือนอนราบอยู่ข้างๆ รถตัวเอง คนที่ตายทุกคนอาจรอดได้ถ้าพวกเขาสามารถออกจากรถและนั่งหรือนอนราบอยู่ข้างรถตัวเอง รถที่ถูกทับบอดทุกคันมีช่องว่างสูง ๓ ฟุตอยู่ข้างๆ ยกเว้นรถที่ถูกเสาคาดตกทับบกลางคันรถ

๑๐) ผมค้นพบ--ขณะที่คลานเข้าไปในซอกสำนักงานหนังสือพิมพ์และสำนักงานอื่นที่มีกระดาษจำนวนมาก--ว่ากระดาษไม่อัดตัว จะพบช่องว่างขนาดใหญ่รอบๆกองกระดาษที่เรียงทับบซ้อนกัน

"แผ่นดินไหว" หลบยังง ให้อปลอดภัย

ด้วยความปรารถนาดีจาก
งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน

อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

โทร.๐๓๔-๕๑๐๗๙๗ โทรสาร.๐๓๔-๕๑๐๕๒๔

www.kaengsian.go.th

